

Izredno lepa čednost.

1. Kako se kaže hvaležnost?

1. Vse, kar imamo, je prišlo po dvojni poti v našo last. Nekaj smo si kupili ali prislužili, nekaj pa zastonj prejeli v dar. Ali tako smemo govoriti le o tem, kar imamo od ljudi. Drugače pa moramo govoriti o božjih dobrotah, tu moramo pa naravnost reči: vse, kar smo in kar imamo, je dar božje dobrotljivosti. Zakaj ničesar bi si ne mogli pridobiti, ko bi ne bili prejeli zmožnosti od Boga, ko bi nam Bog ne naklanjal priložnosti in ugodnosti za pridobitev, ko bi nam ne ohranil zdravja itd. Zato sveti apostol Pavel tako splošno zastavi vprašanje: „Kaj pa imaš, da bi ne bil sprejel od Boga?“ In vsakdo je primoran odgovoriti na to vprašanje: „Kar nobene reči nimam, katere bi ne bil prejel od Boga!“

A tudi pri onih rečeh, ki smo si jih nakupili ali prislužili, ne vemo, kako bi bilo, ko bi ljudje ne bili dobrohotni do nas. Torej tudi dober zaslužek in povoljna kupčija je končno odvisna od blagohotne dobrote drugih ljudi.

Prva stopinja hvaležnosti je torej v tem, da spoznamo in priznamo: nič bi ne bili in ničesar bi ne imeli, ko bi nam ne bila dala predobrotljiva roka božja; premnogo reči nam podarijo tudi ljudje ali vsaj pomagajo, da si jih lažje pridobimo. Torej Bogu moramo biti hvaležni za vse, poleg tega pa še ljudem za mnogo reči, katerih nam Bog ne deli naravnost iz nebes, marveč po njihovih rokah.

To spoznanje je podlaga ali temelj hvaležnosti, in kolikor bolj se kdo zaveda, da sam iz sebe bi ne bil nič in bi ne imel nič, ko bi mu Bog ne bil dal ali naravnost iz nebes ali po dobrih ljudeh, toliko bolj bo hvaležno njegovo srce.

Bil je imeniten kralj Alfonz po imenu, ki je vedno Boga zahvaljeval za njegove brezštevne dobrote. Večkrat je ponavljal, kako zelo je hvaležen Bogu, ker ga je vstvaril, in je hotel, da je človek ne

pa brezumna žival, a ne le človek, marveč da je tudi kristjan, in pa še celó kralj, da more storiti veliko dobrega.

2. Hvaležnost se dalje razodeva v tem, da se veselimo prejetih dobrot in jih znamo prav čislati. Posnemajmo tu nedolžnega otroka.

Kolikrat odpre svojo zakladnico, kjer ima shranjena darila svetega Miklavža, božična, novoletna darila itd. Kolikrat jih pred seboj razvrsti, natanko ogleduje, prešteva, poskuša, prikazuje drugim; kako se ponaša ž njimi in kako se čuti srečnega! Tako se tudi mi detinsko veselimo dobrot božjih in dobrot, ki smo jih prejeli od ljudi. Le radi jih premišljujemo in večkrat jih naštevajmo, da nam bodo bolj živo pred očmi: naštevajmo si in premišljujemo dobre, katere Bog deli skupno in enako vsem ljudem: kako je ob vstvarjenju človeka odlikoval pred vsemi drugimi stvarmi na zemlji, zavoljo nas tako lepo vredil in okrasil ves svet, kako očetovsko skrbi še zdaj za nas vse! Koliko dobrot in milost za nas vse ima v sebi Kristusovo odrešenje, vstanovitev sv. cerkve itd.! Naštevajmo si potlej in premišljujemo, kaj je ljubi Bog še posebej vsakemu izmed nas dodelil od začetka življenja do zdaj; koliko dušnih dobrot in koliko telesnih, in kako veličastne reči so nam še obljubljene... Ako bomo tako preštevali in si ogledovali dobre božje ljubezni, se bode začelo ogrevati naše srce, navdajalo nas bode plemenito čustvo — vesela hvaležnost!

Enako delajmo tudi z dobrotami, ki jih sprejemamo od ljudi: staršev, učiteljev, sorodnikov in drugih dobrotnikov.

3. Hvaležni človek pa ni le vesel prejetih dobrot in daril, marveč se tudi rad veselo in spoštljivo spominja svojih dobrotnikov. Saj se dobrota nikakor ne dá ločiti od dobrotnika: kdorkoli hvaležno spozna dobroto, ne more pozabiti dobrotnika; in čim više čisla dobre, tem bolj bo čislal in ljubil tudi dobrotnika. Hvaležni človek torej rad in pogosto misli na Boga, svojega največjega dobrotnika, ne pozabi pa tudi svojih zemeljskih dobrotnikov. In kolikor hva-

ležnejši je kdo, toliko bolj ponižuje samega sebe, povikšuje in povelčuje pa svojega dobrotnika.

4. Zahvala naša naj pa ne ostane samo v spominu in srcu, marveč pokažimo jo ob vsaki ugodni priliki tudi na zunanje, tudi v dejanju. Zahvaljujmo se vsak dan skupno za vse že prejete dobrote ter še posebej zjutraj za dobrote pretekle noči, zvečer za dobrote dotičnega dne, pred jedjo in po jedi za vsakdanjo hrano in zdravje, ob zvonanju za dušne dobrote itd. — Poskušajmo pa tudi po svoji moči p o v r a č e v a t i ljubezen z ljubeznijo, dobrote z dobrotami: Bogu s tem, da zvesto izpolnjujemo njegove zapovedi ter prav obračamo njegove dari v slavo božjo in dušno zveličanje; dobrotnim ljudem pa z enako uslugo in postrežbo, ali če to ni mogoče, vsaj s tem, da molimo zanje.

Pred sto leti je živel jako bistroumen in blagodušen učenček, Vilko Arnoldi, ki se ni imel le boriti z učenjem in šolskimi nalogami, marveč, kakor še zdaj marsikateri dijak, tudi z uboštvom in pomanjkanjem. Le z dobrotno podporo usmiljenih ljudi je mogel nadaljevati in dovršiti nižje in višje šole. Tukaj so dobrotni ljudje res dobro naložili svojo miloščino, zakaj pozneje je postal celó škof. Ne bom tu popisoval vrlin in lepih čednosti, s katerimi se je odlikoval ta plemeniti mož kot dijak, mašnik in škof, marveč omenim le samo ene: njegove izredne hvaležnosti. Po njegovi smrti so našli v miznici pri vrhu staro, večkrat rabljeno pisno knjižico. Bil je njegov „catalogus benefactorum“ — zapisnik vseh *dobrotnikov in vseh tudi najmanjših dobrot*, ki jih je kdaj prejel. Ta zapisnik je pričel že v svojem dvanajstem letu in ga je nadaljeval do svoje smrti ter ga skrbno hranil v mizici, na kateri je navadno pisal. Pisal pa je tak zapisnik zato, da bi mogel biti hvaležen vsem svojim dobrotnikom, zlasti s tem, da bi se jih vedno hvaležno spominjal pri sv. maši in v svojih molitvah.

Kako veličasten spomenik si je postavil vrli mož s to dragoceno knjižico! Posnemajte ga! Ako že ne zapisujete dobrotnikov in dobrot v posebno knjižico iz papirja, zapisujte jih tem pridnejše neizbrisno v spomin in srce!